

Fővárosi Ítéltábla
11.Pk.50.078/2014/2.

A Fővárosi Ítéltábla a ... ügyvéd által képviselt kérelmező részéről a Nógrád Megyei Területi Választási Bizottság (3100 Salgótarján, Rákóczi út 36.) 2014. október 21-én meghozott 53/2014. (X. 21.) TVB számú határozata ellen benyújtott bírósági felülvizsgálat iránti kérelme folytán lefolytatott nemperes eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

v é g z é s t :

A Fővárosi Ítéltábla a Nógrád Megyei Területi Választási Bizottság 2014. október 21-én meghozott 53/2014. (X. 21.) TVB számú határozatát helybenhagyja.

Kötelezi a kérelmezőt, hogy fizessen meg az államnak 10.000 (tízezer) forint bírósági eljárási illetéket.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A kérelmező 2014. október 15-én jogorvoslati kérelmet nyújtott be a Nógrád Megyei Területi Választási Bizottsághoz (továbbiakban: TVB). A TVB a beadványt kifogásnak minősítette, rámutatva arra, hogy az nem tekinthető „média kampányban való részvétellel kapcsolatos” jogorvoslatnak, s megküldte elbírálás végett a hatáskörrel rendelkező Helyi Választási Bizottságnak.

A kérelmező a kifogásában azt sérelmezte, hogy a „újság neve” megnevezésű (papír alapú) kiadvány terjesztésével 1. személy polgármesterjelölt jogszabálysértő kampánytevékenységet folytatott, amellyel a Ve. 2. § (1) bekezdés a), c) és e) pontjában foglaltak szerint megsértette a választás tisztaságának, a jelöltek közötti esélyegyenlőségnek, valamint a jóhiszemű és tisztességes joggyakorlásnak alapelvét. Kérelmének ténybeli alapjaként előadta, hogy 1. személy a polgármester-jelöltként és egyúttal önkormányzati képviselőként a 2014. október 10-én (pénteken) és 11-én (szombaton) a városi postaládákba történő elhelyezéssel terjesztett „újság neve” című kiadványában konkrét, valótlan és félrevezető, továbbá egyes korábbi képviselőket

(jelenlegi képviselőjelöltek) hamis színben feltüntető tényállításokat tett közzé. Indokolása szerint ez a cselekmény azért volt alkalmas a választók jelentős részének jogsértő befolyásolására és megtévesztésére, mert a kiadványt 1. személy a hivatalos minőségét feltüntetve, önkormányzati képviselőként jegyezte, ezzel azt sugallva az állampolgároknak, hogy a kiadott irat pontos és valós adatokat tartalmaz, másrészt azt úgy időzítette, hogy az abban „megvádoltaknak” nem volt már idejük a kiadvány cáfolatát tartalmazó kampányanyagot a választókhoz eljuttatni. Kérelméhez csatolta bizonyítékként a „újság neve” című kiadvány egy példányát. Kifogásában kérte a jogsértés megállapítását, és mivel – álláspontja szerint – a kiadvány jogszabályba ütköző módon alkalmas volt a választók jelentős félretájékoztatására, kérte a választások eredményének megsemmisítését és új választások kiírását.

A Helyi Választási Bizottság a 47/2014. (X. 18.) HVB számú határozatában a kérelmezőnek az 1. személy önkormányzati képviselő kampányanyagával kapcsolatban benyújtott kifogását érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

Határozatában kifejtette, hogy a Ve. 208. §-a értelmében kifogást a választásra irányadó jogszabály, illetve a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértésére hivatkozással lehet benyújtani. A Ve. 209. § (1) bekezdése alapján a kifogást úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb a sérelmezett jogszabálysértés elkövetésétől számított 3. napon megérkezzen a kifogás elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező választási bizottsághoz. A Ve. 10. § (1) bekezdése szerint az e törvényben meghatározott határidők jogvesztőek, a (2) bekezdés pedig kimondja, hogy a határidőket naptári napokban kell számolni. A fenti törvényhely (3) bekezdése értelmében a határidő annak utolsó napján 16 órakor jár le.

A helyi választási bizottság a kérelmező beadványának tartalma alapján megállapította, hogy 1. személy önkormányzati képviselő és polgármesterjelölt által jegyzett „újság neve” című kiadványt 2014. október 10-én és 11-én terjesztették, juttatták el a város minden lakásába, ebből következően a kifogásolt jogszabálysértés elkövetése miatti jogorvoslati határidő 2014. október 14-én 16 órakor lejárt. Tekintettel tehát arra, hogy a kifogás a jogorvoslati kérelem előterjesztésére nyitva álló törvényi határidőn túl került benyújtásra 2014. október 15-én, azt elkésettnek kellett minősíteni. A fentiek okán a Ve. 215. § b) pontja alapján a kifogást érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

A Helyi Választási Bizottság 47/2014. (X. 18.) HVB számú határozata ellen a kérelmező nyújtott be fellebbezést 2014. október 21-én, melyben kérte a kifogásának érdemi elbírálását, a kifogásában megjelölt jogszabálysértés megállapítását és mivel – álláspontja szerint a kiadvány jogsértő módon alkalmas a választók jelentős félretájékoztatására – kérte a város polgármesteri és önkormányzati képviselői választása eredményének megsemmisítését és ezen választásokkal kapcsolatosan új választások kiírását.

Fellebbezésében kifejtett álláspontja szerint a helyi választási bizottság tévedett, amikor a kifogása előterjesztését határidőn túlinak minősítette. Hangsúlyozta, hogy a Ve. 209. § (2) bekezdése egyértelműen tartalmazza, hogy folyamatosan fennálló tevékenység esetében a kifogást a sérelmezett tevékenység fennállásának teljes időtartama alatt be lehet nyújtani. Előadta, hogy a papír alapú kiadványt ő maga a postaládájában csak vasárnap találta meg. Rámutatott arra is, hogy a kiadvány elolvasható volt az interneten, a Facebookon is. Ezen állítása igazolásaként csatolta a megjelölt internetes oldalról letöltött tartalom kinyomtatott példányát, amely alátámasztotta, hogy 1. személy a Facebook oldalán 2014. október 11-én 22 óra 32 perckor „posztolta” (megosztotta) az érdeklődőkkel a kiadvány elektronikus úton elérhető szövegét. Hangsúlyozta, hogy a kifogásolt kiadvány a választás teljes időtartama

alatt, „de még a fellebbezés benyújtásának időpontjában is folyamatosan fent volt” a világhálón. Megítélése szerint nem csak a nyomtatott kiadvány terjesztése valósítja meg a jogsértést, hanem annak más módon (interneten) való közzététele is. A kifogásának határidőn belüli előterjesztése vonatkozásában a Ve. 209. § (2) bekezdésének rendelkezését kérte figyelembe venni. A fellebbezéséhez az általa valótlannak minősített tényállítások cáfolatára további okirati bizonyítékokat is csatolt.

A Nógrád Megyei Területi Választási Bizottság az 53/2014. (X. 21.) TVB számú határozatával a helyi választási bizottság 47/2014. (X. 18.) HVB számú határozatát helybenhagyta.

Döntését azzal indokolta, hogy a Facebook internetes oldalának másolt papír alapú példányát hiteles bizonyítékként nem tudta értékelni, figyelemmel arra, hogy köztudomású tény, miszerint bárki megjeleníthet tartalmakat internetes felületen. Az nem bizonyított, hogy a jelzett kiadványt ki, illetőleg kinek a nevében tette fel a világhálóra, mert erre vonatkozó bizonyítékot a beadványozó nem csatolt. Mindezekon túl utalt arra is, hogy a HVB döntése, miszerint a kifogás elkésett, helytálló. Tekintettel a fenti indokokra, a további mellékleteket érdemben nem vizsgálta.

A Nógrád Megyei Területi Választási Bizottság 53/2014. (X. 21.) TVB számú határozata ellen a kérelmező nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben elsődlegesen kérte a kifogásának érdemi elbírálását, a jogsértés megállapítását, és az eredeti indítványának megfelelően a helyi polgármesteri és egyéni képviselői választás eredményének megsemmisítését és mindezen körben új választások kiírását. Másodlagosan – amennyiben érdemi döntés nem lehetséges – kérte a területi választási bizottságot új eljárásra kötelezni, figyelemmel arra, hogy érdemben a beadványát és bizonyítékait nem mérlegelte. Jogorvoslati kérelmében a jogi álláspontját megismételte, a valótlanságok alátámasztására vonatkozó érdemi előadását kiegészítette.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak miatt nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla elsődlegesen az alábbiakat hangsúlyozza:

A Kúria összhangban az Alkotmánybíróság gyakorlatával több döntésében, így a Kvk.IV.37.184/2014. számú határozatában is a véleménynyilvánítás szabadsága megnyilvánulási formájának tekintette a választási kampányt. Döntéseiben rámutatott arra, hogy a kampányidőszakban különösen fontos a véleményszabadság érvényesülése. A valótlán tényállítással elkövetett jogszabálysértés azonban nem áll az Alaptörvény IX. cikk 1. bekezdésében megfogalmazott véleménynyilvánítás szabadsága védelme alatt, s ha nyilvánvaló, hogy a véleményszabadság által nem védett hamis tényállítás kihat az érintett jelölt esélyeire, az eredményezheti a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjának sérelmét is.

A véleménynyilvánítási szabadság által nyújtott oltalom szempontjából mindig különbséget kell tenni tényállítás és értékítélet között. Ha egy kiadvány – a megfogalmazása szerint – kategorikus állításokat és nem feltételezéseket tartalmaz, azok nem tekinthetők értékítéletnek. A Ve. nem tiltja a negatív kampány folytatását, de a Ve. alapelvei gátat szabnak az ilyen típusú kampánytevékenységnek. Abban az esetben tehát, ha a választásban érintett résztvevők a választással kapcsolatos jogaikat – ezek között a kampánytevékenység folytatásának jogát – oly módon gyakorolják, hogy egyes tények elhallgatásával, vagy elferdítésével megkísérik a választókat megtéveszteni és ezáltal politikai ellenfeleik választási esélyeit csökkenteni (tényállítás), a valótlán tényállítások bizonyítottsága folytán

a választási alapelvek sérelme megállapítható. Ezzel szemben csupán értékítélet kifejezésével a választási alapelvek sérelme nem valósítható meg.

Ebből a jogi okfejtésből az következik, hogy ha egy kampánytevékenységet valótlán tényállítást tartalmazó szórólapok, kiadványok terjesztésével vagy plakátragasztással valósítanak meg, a kampánytevékenység jogszabályba ütközése – törvényi határidőben előterjesztett kifogás alapján – vizsgálendő. Ezzel szemben, ha a kampánytevékenység során a szórólapok, plakátok, kiadványok csupán értékítéletet fejeznek ki, ezekkel a választási alapelvek sérelme nem valósítható meg, még akkor sem, ha adott megnyilvánulás éles megfogalmazást tartalmaz.

A jogorvoslati kérelmek előterjesztésére és elbírálására a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (Ve.) rövid határidőket ír elő. A Ve. 10. § (1) bekezdése értelmében a törvényben meghatározott határidők jogvesztőek, ebből eredően mulasztás kimentésére nincs lehetőség.

A Ve. 209. § (1) bekezdése kimondja, hogy a kifogást úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb a sérelmezett jogszabálysértés elkövetelésétől számított 3. napon megérkezzen a kifogás elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező választási bizottsághoz.

A Ve. 209. § (2) bekezdése értelmében *folymatosan fennálló tevékenység* esetében a kifogást a sérelmezett tevékenység fennállásának teljes időtartama alatt be lehet nyújtani. A jogorvoslati határidő kezdete nem a sérelmezett tevékenység kezdő időpontja, hanem az az utolsó időpont, amikor a sérelmezett állapot még fennáll.

Ebben az eljárásban azt kellett eldöntenie a bíróságnak, hogy a kérelmező által sérelmezett cselekmények kifogásolásának előterjesztésére melyik jogszabályi rendelkezést kellett alkalmazni.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint amennyiben a sérelmezett kampánytevékenységet az elkövető papír alapú kiadvány terjesztésével valósítja meg, az az időpont számít kezdő időpontnak, amikor *a kiadvány terjesztését megkezdték*, és nem attól a naptól kell a kifogás előterjesztésére előírt 3 napot számolni, amikor a kifogásolt tartalmú kiadványhoz a jogsértést állító kérelmező hozzájutott. Jelen ügyben a kérelmező *a kifogásában* a „újság neve” megnevezésű papír alapú kiadvány terjesztését jelölte meg jogszabálysértő tevékenységként. Az eljárást megindító beadványban előadottak szerint erre 2014. október 10-én és 11-én került sor. Helyesen állapította meg ezért a helyi választási bizottság, hogy kérelmező 2014. október 15-én a kifogását *elkésetten* terjesztette elő, mert annak határideje 2014. október 14-én 16 órakor lejárt.

El kell azonban különíteni a papír alapon terjesztett kiadvánnyal megvalósított választási kampánytevékenységet az internetes megjelenítéssel megvalósított kampánytevékenységtől. Az ítéltábla álláspontja szerint jelen esetben az nem volt releváns, hogy a kiadványt elektronikus formában ki tette fel a világhálóra, hiszen az egyértelműen megállapítható volt, hogy 1. személy a saját Facebook oldalán annak megismerhetőségét azzal mozdította elő, hogy a kiadvány tartalmát „posztolta” (megosztotta). Az internetes hozzáférés igazoltan fennállt még 2014. október 22-én is, tehát 1. személy ezen tevékenysége *folymatos* tevékenységként értékelhető.

Nem hagyható azonban figyelmen kívül, hogy a 2014. évi polgármesteri és egyéni képviselőjelölti választás 2014. október 12-én 19. órakor befejeződött. A Ve. 139. §-a értelmében „a választási kampányidőszak a szavazás napját megelőző 50. naptól a szavazás napján a szavazás befejezéséig tart”. Ebből a jogszabályi rendelkezésből következik, hogy kampánytevékenységet csak *a szavazás befejezéséig lehet megvalósítani*. A Ve. 209. § (2) bekezdése értelmében tehát az interneten megvalósított folyamatos kampánytevékenység 2014. október 12-től 3 napig, azaz 2014. október 15-ig volt támadható.

A kérelmező erre, mint jogszabálysértő tevékenységre az eljárást megindító beadványában, a *2014. október 15-én előterjesztett kifogásában nem hivatkozott*. A kiadvány internetes megjelenítését csak a fellebbezésében *2014. október 21-én sérelmezte*. Ezt az új kifogásnak minősülő kérelmét tehát szintén a jogorvoslatra előírt határidőn túl, elkésetten és nem is a hatáskörrel rendelkező választási bizottság előtt terjesztette elő, ezért az a bírósági felülvizsgálati eljárásban érdemben nem volt vizsgálható.

A fenti indokolásbeli módosítással a Fővárosi Ítéltábla a Nógrád Megyei Területi Választási Bizottság határozatát a Ve. 231. § (5) bekezdés a) pontja alapján helybenhagyta.

A nemperes eljárásban felmerült, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62. § (1) bekezdés s) pontjában foglaltak értelmében feljegyzett illeték mértékét az Itv. 47. § (3) bekezdése alapján 10.000 forint összegben határozta meg, melynek viselésére a kérelmezőt kötelezte a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint.

Budapest, 2014. október 27.

Botka Lászlóné dr.
a tanács elnöke

dr. Volein Anna
előadó bíró

dr. Csányi Terézia Katalin
bíró